Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/ESPO/BcD/033/25
Názov predmetu	Štátna skúška z európskych štúdií
Počet kreditov	5

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienky pripustenia k štátnej skúške určuje Smernica o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní na UCM (2021).

Výsledky vzdelávania

Študent pri záverečnej skúške preukáže nadobudnuté vedomosti, zručnosti i kompetencie

Stručná osnova predmetu

1.Pojem a vývoj primárneho práva EÚ (primárne právo EÚ od Parížskej zmluvy cez Rímske zmluvy, Zlučovaciu zmluvu, rozpočtové zmluvy, Jednotný európsky akt, Zmluvu o EÚ, Amsterdamskú zmluva, Zmluva z Nice až po Lisabonská zmluva, vymedzenie primárneho práva, jeho vymedzenie voči sekundárnemu právu)
2.Rozširovanie EÚ (politika rozširovania ES/EÚ – jednotlivé vlny, prístupové kritériá, špecifiká prístupového procesu, dôvody a vyjednané podmienky členstva jednotlivých štátov)
3.Významné osobnosti Európskej integrácie (činnosť významných osobností: Jean Monet, Robert Schuman, Kondrad Adenauer, Winston Churchil, Charles de Gaulle, Walter Hallstein, Jacques Delors, Margaret Thatcher, Helmut Kohl, Tony Blair)
4.Teórie európskej integrácie (teórie európskej integrácie – federalizmus, funkcionalizmus, medzivládny prístup, sociálny konštruktivizmus a teórie europeizácie, základné diela a autori jednotlivých teórií)
5.Európska komisia (historický vývoj postavenia Európskej komisie, vnútorná štruktúra inštitúcie a právomoci)
6.Rada ministrov a Európska rada (postavenie Rady ministrov a Európskej rady, historický vývoj, právomoci, vnútorná štruktúra inštitúcií a ich vzájomné pôsobenie)
7.Európsky parlament (postavenie Európskeho parlamentu, historický vývoj, právomoci, vnútorná inštitucionálna štruktúra – výbory, frakcie, plénum, predsedníctvo, voľby do EP)
8.Ďalšie orgány EÚ (vývoj, štruktúra a činnosť Európskeho sociálneho a hospodárskeho výboru, Výboru regiónov, vývoj, štruktúra a činnosť Európskej centrálnej banky, Európskej investičnej banky a Európskeho dvora audítorov)
9.Európsky súdny dvor (zloženie Európskeho súdneho dvora – činnosť a rozdiely v jeho štruktúre)
10. Legislatívny proces EÚ (riadny a mimoriadny legislatívny proces – priebeh, zapájanie ostatných inštitúcií – Európskej komisie, Rady EÚ, Európskeho

parlamentu a parlamentov členských štátov)
11. Spoločná poľnohospodárska a rybárska politika (príčiny vzniku, vývoj, hlavné ciele, nástroje a princípy fungovania, pokusy o reformy, osobitná rybárska politika EÚ)
12. Regionálna politika EÚ (vývoj regionálnej politiky EÚ - hlavné ciele, nástroje, kľúčové dokumenty danej politiky pre SR – stanovené priority, možnosti čerpania fondov pre roky 2014-2020)
13. Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP – míľniky vývoja, Európska politická spolupráca, založenie, ciele, hlavné nástroje, revízia SZBP (Amsterdamská a Lisabonská zmluva), Európska bezpečnostná a obranná politika, vzťah EÚ s NATO)
14. Ďalšie politiky EÚ (európska menová politika, životné prostredie, energetika, dopravná politika, spolupráca v oblasti vnútra a justície)
15. Slovensko a Európska únia (Asociačná dohoda, vyjednávanie podmienok členstva, postavenie SR v rámci EÚ – postoje k dôležitým otázkam, personálne obsadenie inštitúcií EP, EK)
16. Europeizačná konfliktná línia (teória euroskepticizmu – hlavní predstavitelia a euroskeptické strany v Európe – UKIP, FN, Jobbik, euroskeptickí politici – Geert Wilders, Le Pen, Nigel Farage, Lech Kaczyński, Václav Klaus)
17. Ukotvenie nadnárodných politických strán do inštitucionálneho politického systému (teoretické koncepty nadnárodných straníckych rodín – tematické okruhy záujmov a ich presadzovanie, inštitucionalizácia a fungovanie strán v politickom systéme EÚ v kontexte volieb do Európskeho parlamentu)
18. Programové orientácie nadnárodných európskych straníckych rodín (postoje jednotlivých straníckych rodín – programy nadnárodných európskych straníckych rodín a ich ideologické kritéria, ideologické prepojenie straníckych rodín vrátane národných štiepení a ich prenikania do nadnárodných organizácií)
19. Súčasné integračné procesy v EÚ, interakcia ekonomických a politických faktorov, vrátane transformácie EÚ (krízový management v eurozóne, six-pack, twopack, tzv. Blueprint, výstavba menové únie, súčasné trendy európske integrácie v oblasti imigrácie, ochrany hraníc, boje proti terorizmu atď.)
20. Externá dimenzia EÚ (vzťah EÚ s medzinárodnými aktérmi: USA, Rusko, Čína, s rozvojovými štátmi, ďalšie možnosti rozšírení EÚ, kandidátske štáty

Odporúčaná literatúra

DRULÁK, P. 2010. Teorie mezinárodních vztahů. 2.vyd. Praha: Portál, 2010. 224 s. ISBN 978-80-7367-721-3.
- DRULÁKOVÁ, R.; DRULÁK, P. 2011. Tvorba a analýza zahraniční politiky. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2011.184 s. ISBN 978-80-245-1815-2.
- FIALA, V. a kol., 2011. Prosazování národních zájmů členských zemí EU. Lotyšsko, Litva a Estonsko. Olomouc: Iuridicum Olomouncense, 2011. 191 s. ISBN 978-80-87382-20-2.
- FIALA, P.; PITROVÁ, M. 2009. Evropská unie. 2. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. 805 s. ISBN 9788073251802.
- FIALA, P.; KRUTÍLEK, O.; PITROVÁ, M. 2018. Evropská unie. Brno: Centrum pro Demokracii a Kulturu, 2018. 805 s. ISBN: 978-80-7325-450-6.
- FIALA, P.; MAREŠ, M. 2002. Evropské politické strany. Brno: Masarykova univerzita, 2002.
- FIALA, P.; MAREŠ, M.; SOKOL, P. 2007. Eurostrany, Politické strany na evropské úrovni. Praha: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-05-9.

FIGEĽ, J.; ADAMIŠ, M. 2003. Slovensko na cestě do Európskej únie. Bratislava: Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku, 2003. 204 s. ISBN: 978-80-8908-967-3.
- FILIPEC, O. 2017. Externí dimenze EU: od počátků spolupráce po řešení aktuálních výzev. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, o.p.s., 2017. 281 s. ISBN: 978-80-87382-96-7.
- FRIIS, L. 2003. EU Enlargement- And then there were 28? In BOOMBERG, E.; STUBB, A. The European Union : How does it Work? New York: Oxford University Press, 2003. s.177-195. ISBN 0-19-924766-8.
- KANIOK, P.; PITROVÁ, M.; FIALA, P. 2003. Rozšiřování ES / EU. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 248 s. ISBN 80-210-3041-0.
- KARAS, V.; KRÁLIK, A. 2012. Právo Európskej únie. 1.vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. 526 s. ISBN 978-80-7179-287-1.
- KRATOCHVÍL, P. 2008. Teorie evropské integrace. Praha: Portál, 2008. 224 s. ISBN: 978-80-7367-467-0.
- MIHÁLIK, J. 2013. Európska únia alebo federácia národných štátov? Bratislava: Wolters Kluwer, 2013. ISBN 9788080785314.
- SCHIMMELFENNING, F.; SEDELMEIER, U. 2005. The Europeanization of Central and Eastern Europe. London: Cornell University Press. 230 s. ISBN: 0-8014-8961-X.
- STRÁŽNICKÁ, V. 2009. Európska integrácia a právo Európskej únie. Bratislava: Eurokódex 2009. ISBN 9788089447008.
- ŠIŠKOVÁ, N. 2018. The European Union- What is Next? Köln: Wolters Kluwer. 347 s. ISBN: 978-3-452-29186-8.
- TOPALOFF, L. K. 2012. Political Parties Euroscepticsim. New York: Palgrave Macmillan. 258 s. ISBN: 978-1-137-00968-5.
- WALLACE, H.; POLLACK, M. A.; YOUNG, A. R. 2014. Policy-Making in the European Union. Seventh Edition. Oxford: Oxford University Press, 2014. 616 s. ISBN 978–0–19– 968967–5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

Skúšobná komisia na štátnych skúškach v rámci obhajoby hodnotí odpoveď študenta v súlade s obsahom absolvovaného študijného programu a v súlade so Študijným poriadkom UCM (2020). Úspešné absolvovanie uvedeného o stupňa štúdia spočíva v riadnom skončení štúdia a vykonaní štátnej skúšky